

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1GN250 Svenska II för undervisning i årskurs 4-6, 15 högskolepoäng

Swedish II for Teaching in Primary School, Years 4-6, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap, Svenska språket

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2016-08-23

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2017

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 1b / 1a1+1a2, Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2 eller Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A (Områdesbehörighet 6B/A6b). Delkurs 1. Svenskämnet – språk och litteratur, 5 hp i 1GN249 eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- med utgångspunkt i forskning och styrdokument redogöra för och tillämpa fördjupade ämnesdidaktiska inklusive metodiska kunskaper om språk och litteratur i förhållande till svenskämnet som helhet,
- uppvisa god språk- och textkompetens och fördjupad medvetenhet om den egna läs- och skrivförmågan.

Delkurs 1. Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- diskutera och kritiskt pröva teorier och ämnesdidaktiska perspektiv på litteracitet, vilka inkluderar metoder och processer som rör talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk,
- diskutera språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle,
- redogöra för och diskutera samspelets, samtals och muntliga texters betydelse för skriftspråsutvecklingen,
- reflektera över hur man i undervisningen stödjer elever med olika bakgrunder och förutsättningar i deras litteracitets- och kunskapsutveckling och koppla resonemanget till forskning

- tillämpa metoder för att bedöma elevers litteracitetsutveckling och sätta betyg i ämnet svenska.

Delkurs 2, Böcker, film och drama i klassrummet, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för skönlitteratur, drama och film som konstarter och dessas betydelse som läromedel i svenska och andra ämnen,
- tillämpa varierade metoder och arbetssätt, däribland olika sätt att arbeta med samtal, dramaövningar, lästläst litteratur och samarbete med skolbibliotek,
- reflektera över hur man stödjer elever i deras identitets- och läsutveckling med hänsyn tagen till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet,
- tillämpa metoder för att stödja och bedöma elevers litteracitetsutveckling och sätta betyg i ämnet svenska
- formulera enklare problemställningar av relevans för ämnet och professionen.

Delkurs 3, Svenskämnets praktik, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna:

- planera för ett konkret undervisningsförlopp som kan genomföras under den efterföljande vfu-kursen,
- utforma uppgifter och prov för olika moment inom svenskämnet med koppling till forskning och styrdokument,
- redovisa kunskaper om grundläggande och fortsatt läs- och skrivutveckling,
- redogöra för och tillämpa teorier, metoder och redskap som används för att stödja elever i läs- och skrivsvårigheter och med dyslexi,
- använda MIK (medie- och informationskunnighet) som resurs i en språk- och kunskapsstimulerande undervisning.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

Kursen förbereder studenten för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade för denna. I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och sin repertoar av ämnesdidaktiska inklusive metodiska verktyg. Studenten får ökad medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur, hur ämnesinnehåll och undervisning kan anpassas till elevers skilda förutsättningar samt hur dokumentation och bedömning av elevers kunskaper i ämnet kan gå till.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar. Att kunna formulera enklare problemställningar av relevans för ämnet och professionen övas.

Seminarier är obligatoriska moment i kursen.

Delkurs 1. Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet, 5 hp

I delkursen behandlas teoretiska och didaktiska perspektiv på litteracitet med koppling till talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och svenska som andraspråk, oberoende av hur långt de kommit i sin språkutveckling. Delkursen omfattar studier av språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle utifrån olika perspektiv såsom genus, klass och flerspråkighet. De nationella minoritetspråken och deras ställning behandlas. Samspelets, samtals och muntliga texters betydelse för litteracitets- och kunskapsutveckling betonas. Inom delkursen behandlas också betygsättning och olika metoder för att stödja och bedöma elevernas kunskapsutveckling inom svenskämnet.

Delkurs 2. Böcker, drama och film i klassrummet, 5 hp

Delkursen åskådliggör hur lärare kan arbeta med litterära texter, film och drama i sin yrkesverksamhet. Konstarnas roll i dagens skola diskuteras utifrån styrdokument och didaktisk forskning. Elevers identitets- och läsutveckling sätts i relation till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet. Olika sätt att arbeta med texter i skolan studeras: högläsning, fritt berättande, dramatisering, boksamtal samt skrivuppgifter med böcker och film som underlag. Pedagogisk planering diskuteras och prövas. Inom delkursen behandlas betygsättning och olika metoder för att stödja och bedöma elevernas kunskapsutveckling inom svenskämnet. Muntliga och skriftliga diskussioner och analyser sker inom den fortlöpande kulturcirkeln.

Delkurs 3, Svenskämnets praktik, 5 hp

I delkursen får de studerande planera för ett konkret undervisningsförlopp som kan genomföras under den efterföljande vfu-kursen. Planeringen förankras hos vfu-handledare under fältstudien. De studerande diskuterar uppgifter och prov för olika moment inom svenskämnet med koppling till forskning och styrdokument. I delkursen behandlas också olika teorier, metoder och redskap som används för att kunna stödja elever i grundläggande och fortsatta läs- och skrivutveckling, och omfattar även perspektiv på elever i läs- och skrivsvårigheter och med dyslexi. Kunskaper om MIK (medie- och informationskunnighet) fördjupas och används i den avslutande redovisningen av kulturcirkeln.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier, som kan kopplas till fältstudier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd per delkurs meddelas skriftligen vid kursstart.

För kursbetyget Väl godkänd ska minst 10 högskolepoäng av i kursen ingående moment vara Väl godkända.

Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande hemtentamen.

Delkurs 2 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande hemtentamen.

Delkurs 3 examineras genom skriftlig pedagogisk planering och muntliga redovisning med stöd av MIK.

Studerande som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet. Kursen motsvarar 1GN011 och 1GN209 vid Linnéuniversitetet

Övrigt

Kursen ingår i grundlärarprogrammet.

Eventuella merkostnader i samband med fältstudien bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet

Einarsson, Jan. 2009. *Språksociologi. 2.*, [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur. 200 s. i urval. ISBN 978-91-44-05326-4

Garme, Birgitta. 2010. *Elever skriver – om skrivande, skrivundervisning och elevers texter*. Lund: Studentlitteratur. 156 s. ISBN 9789144029

Liberg, Caroline, af Geijerstam, Åsa, & Folkeryd Wiksten, Jenny. Senaste upplagan. *Utmana, utforska, utveckla! Om läs- och skrivprocessen i skolan*. Studentlitteratur. 126 s.

Palmér, Anne. Senaste upplagan. *Muntligt i klassrummet, Om tal, samtal och bedömning*. Studentlitteratur. 180 s.

Skolverket. Senaste upplagan. *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. 134 s. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2573>

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2015. *Från fabler till manga 1. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Malmö: Gleerups. 398 s. (i urval, ca 150 s.) ISBN 9789140689443.

Chambers, Aidan. 2011 eller senare. *Böcker inom och omkring oss*. Stockholm: Gilla böcker. 293 s. (i urval, ca 150 s.)

Janson, Malena. 2007. *Bio för barnens bästa? Svensk barnfilm som fostran och fritidsnöje under 60 år*. Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. 176 s (i urval, finns tillgänglig som ebok). ISBN 9789185445769.

Kümmerling Meibauer, Bettina & Surmatz, Astrid (red.). 2010. *Beyond Pippi Longstocking: Intermedial and International Approaches to Astrid Lindgren's Work*. New York: Routledge. Ca 150 s. (urval). ISBN 9780415883535.

Stensson, Britta. 2006. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. 160 s. ISBN 9171732454.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 500 s.) och film enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 3. Svenskämnets praktik, 5 hp

Boglund, Ann (red.) (2014). *Mötesplatser: texter för svenskämnet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. i urval ISBN 9789144077802

Glentow Druid, Birgit. Senaste upplagan. *Förebygg och åtgärda läs – och skrivsvårigheter*. Natur & Kultur. (kap 3, 4, 8). 158 s.

Skolverket. 2011. *Nya språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–4*. Lärarhandledning. 86 s.

Skolverket. 2011. *Språket på väg. Ett kartläggningmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans åk 7–9. Reviderad upplaga enligt Lgr 11. Del I och II*. Stockholm: Skolverket. 33 och 46 s.